

Ja som už bola: Aby zdravé ženy ostali zdravými aj v Košiciach

tlačová správa, 4. október 2022

Osvetový projekt 'Ja som už bola' zameraný na odstránenie psychologických bariér skrínigovej mamografie na Slovensku pokračuje udelením ocenenia patientskych združení OZ Amazonky a Ružovej stužky n. f. preverenému skrínigovému mamografickému pracovisku v Košiciach. Podpora prevencie a včasného odhalenia ochorenia je dôležitou súčasťou boja s rakovinou prsníka.

Od roku 2019 pracuje pri ministerstve zdravotníctva Komisia pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a v nukleárnej medicíne, ktorá hodnotí mamografické pracoviská na Slovensku. Už 19 preverených skrínigových mamografických pracovísk v 16 mestách prešlo jej kontrolou s pozitívnym výsledkom. 7 z nich bolo symbolicky ocenených v rámci projektu *Ja som už bola*, ktorého cieľom je inšpirovať ženy k tomu, aby sa nebáli absolvovať mamografické vyšetrenie.

K trom prevereným skrínigovým mamografickým pracoviskám, ktoré dohliadajú na zdravie žien na východe Slovenska (Stará Ľubovňa, Prešov, Poprad) sa pripojilo aj preverené skrínigové mamografické centrum v Nemocnici AGEL Košice-Šaca.

Ženy v každom kraji na Slovensku tak majú možnosť absolvovať skrínigové mamografické vyšetrenie prsníkov v niektorom z najmodernejších preverených skrínigových mamografických pracovísk vysokokvalitným mamografickým prístrojom aj s doplnením ďalších potrebných vyšetrení a oznámením výsledku osobne, ihneď, vrátane možnosti konzultácie s lekárom o ďalšom postupe zdravotnej starostlivosti v prípade potreby.

Europa Donna
Slovakia
Koalícia pre kontrolu
rakoviny prsníka

Mamografia zachraňuje životy

Skríningová mamografia v Spojených štátoch, Európe a Veľkej Británii za posledných 30 rokov znížila úmrtnosť na rakovinu prsníka o 40 %. Na Slovensku tomuto ochoreniu ročne podľahne 900 žien.

Nárok na bezplatné skríningové mamografické vyšetrenie má ročne na Slovensku viac ako 362 000 žien. V roku 2021 sa ho zúčastnilo len 41 554 žien s negatívnym nálezom a u 285 žien boli zistené včasné formy rakoviny prsníka. Zatiaľ najlepšie výsledky sú v západoslovenskom kraji, kde je miera účasti na mamografickom vyšetrení 16 - 17 %. Odborníci pripisujú toto nízke číslo nedostatočnej starostlivosti žien o vlastné zdravie ale aj neopodstatnenému strachu z mamografického vyšetrenia. *„Cieľom mamografického skríningu, to znamená včasného zistenia najmenších ložísk onkologického ochorenia prsníka skríningovou mamografiou, je aspoň 70 % účasť žien vo veku 50 – 69 na skríningovom mamografickom vyšetrení. Takáto účasť by zabezpečila zníženie úmrtnosti na rakovinu prsníka na Slovensku o 30 %, a zachránila by 300 životov ročne“*, hovorí MVDr. Jana Trautenberger-Ricová z Národného onkologického inštitútu.

Aká je realita na Slovensku?

„Ženy by sa nemali báť skríningového mamografického vyšetrenia pod dohľadom lekára a za využitia tej najmodernejšej techniky. Mali by mať obavy z nedôsledného sledovania vlastného zdravia. Každá žena si musí uvedomiť, že zdravie začína v jej vlastných rukách, a jej správanie sa je vzorom aj pre jej vlastné deti a vnúčatá. Pravidelné vykonávanie nielen samovyšetrenia, ale aj skríningové mamografické vyšetrenie každé dva roky totiž dokážu odhaliť včasné štádia rakoviny, ktoré sú veľmi dobre liečiteľné, a zachránia mnohým roky kvalitného života,“ hovorí MUDr. Alena Kállayová, z Ružovej stužky a dodáva, že výhodou mamografického vyšetrenia je, že dokáže odhaliť ochorenie už o 3 – 5 rokov skôr, než by ložisko odhalilo bežné vyšetrenie u gynekológa pohľadom a pohmatom.

Ja som už bola v Košiciach

Osvetový projekt *Ja som už bola*, ktorý organizuje OZ Amazonky a Ružová stužka, n.f., upozorňuje na potrebu včasného zistenia onkologického ochorenia prsníka a má za cieľ prispieť k búraniu mýtov súvisiacich s týmto ochorením. Je to ochorenie ako každé iné a dá sa liečiť aj vyliečiť, keď je zistené včas. Na východnom Slovensku sa malo v minulom roku zúčastniť mamografického vyšetrenia 101 079 žien, zúčastnilo sa iba 6,4 % z nich.

Zástupkyne oboch patientskych združení 4. októbra odovzdali ocenenie preverenému skrínigovému mamografickému centru v Nemocnici AGEL Košice-Šaca. Ide o v poradí *4. preverené skrínigové mamografické centrum na východnom Slovensku a 19. na Slovensku.*

O pracovisku – Preverené skrínigové mamografické centrum AGEL

Mamodiagnostické centrum Kliniky rádiológie Nemocnice AGEL Košice-Šaca a.s., bolo zaradené do siete mamografických pracovísk v populačnom skrínigu rakoviny prsníka po splnení všetkých požiadaviek v roku 2021, ako jedno z štyroch pracovísk na východnom Slovensku. Mamografické vyšetrenia prsníkov vykonávajú v zdravotníckom zariadení viac ako dve desaťročia. Okrem nich sa realizuje aj ultrazvukové vyšetrenie prsníkov a intervenčné zákroky, ako sú core-cut biopsie, vákuové mamotómie, duktografie či predoperačné zavádzanie Frankových vodičov. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná poistenkyniam a poistencom všetkých zdravotných poisťovní na Slovensku z rôznych, často vzdialenejších regiónov.

Veľkou výhodou je úzka spolupráca s Mamárnym centrom, v ktorom sa vyšetrujú pacientky s klinickými príznakmi ochorenia prsníkov. Na základe výsledkov rádiologických zobrazovacích vyšetrení a biopsie navrhnu pacientke ďalší liečebný postup a následnú pooperačnú starostlivosť, v prípade nutnosti nasmerujú pacientku na onkologické pracovisko.

Cena „Amazonka“ – aby zdravé ženy mohli ostať zdravými

Pacientske združenia OZ Amazonky a Ružová stužka n.f. sa v tomto roku rozhodli prostredníctvom osvetového projektu *Ja som už bola* venovať postupne prevereným

skriningovým mamografickým pracoviskám ocenenie „Amazonka“ od žien, ktoré prežili rakovinu prsníka a rozumejú, aké dôležité je zdravie, a preto pomáhajú zdravým ženám, aby zdravé zostali.

„Autorkou sošky Amazonky, ktorú dostane ocenené overené pracovisko, je umelkyňa vystupujúca pod menom Hromula. Osudy a príbehy členiek občianskeho združenia ju oslovili tak, že na ich základe vytvorila toto umelecké dielo. Amazonke chýba jeden prsník ako symbol ženskosti, o ktorý pacientky s karcinómom prsníka niekedy prichádzajú, a jej odev je vytvorený z obväzov. Hoci zvonku pôsobí krehko, vo vnútri sochy je kameň – symbol odvahy a nezlomnosti, s akou ženy Amazonky bojujú o zdravie svoje aj všetkých žien Slovenska,“ vysvetlila Mgr. Eva Bacigalová predsedníčka OZ Amazonky.

Citované:

MUDr. Alena Kállayová – konzultant pre mamografický skrining NOI. zástupkyňa Výboru sekcie mammárnej diagnostiky Slovenskej rádiologickej spoločnosti SLS a správkyňa Ružovej stužky n.f.

MVDr. Jana Trautenberg-Ricová – podpredsedníčka Komisie pre skrining onkologických chorôb na Slovensku, Národný onkologický inštitút (NOI)

Mgr. Eva Bacigalová – predsedníčka OZ Amazonky

Kontakt pre médiá:

Katarína Gudiaková, Snowball Communications

gudiakova@snowball.sk

+421903605329